

Raadsvoorstel

Aan de raad van de gemeente Sliedrecht

Zaaknummer: 2020-0075674	Sliedrecht, 12 juni 2020
--------------------------	--------------------------

Onderwerp:

Uitbreiding capaciteit begraafplaats

Beslispunten

1. De begraafplaats uit te breiden met uitbreidingslocaties 1 t/m 6;
2. Een nieuw beheerdersonderkomen te realiseren, inclusief de herontwikkeling van het voorplein;
3. Locatie 7 nu nog niet te ontwikkelen, maar wel de benodigde voorbereidingen te treffen om dit in de toekomst mogelijk te maken;
4. Een investeringskrediet van € 5.402.357,- (incl. BTW) met een meerjarige fasering voor de realisatie van de plannen vast te stellen;
5. De kapitaallasten en vastgoedexploitatiekosten in 2021 € 2.199,- in 2022 € 185.509,- in 2023 € 220.757,- in 2024 € 219.358,- in 2025 € 218.275,- en in 2026 € 272.935,- als volgt te dekken:
 - a. De stelpost Projecten; in 2021 € 1.099,- in 2022 € 46.378,- in 2023 € 58.339,- en in 2024 structureel € 101.000,-.
 - b. De stelpost Nieuw beleid; in 2022 € 46.378,- in 2023 € 58.339,- en in 2024 structureel € 68.397,-.
 - c. Een extra tariefsverhoging van de grafrechten door te voeren bij het vaststellen van de verordeningen conform bijlage 2.
6. De bijgevoegde begrotingswijziging 20200010 vast te stellen.

Samenvatting

De huidige begraafplaats binnen de gemeente raakt voor particuliere graven langzaam vol. Binnen vier tot zes jaar moet er capaciteit bij. In de raadsvergadering van 12 februari 2019 is opdracht verleend om technisch onderzoek uit te voeren naar de haalbaarheid van zeven ontwikkellocaties en een nieuw beheerdersonderkomen en daarbij een projectplan te maken waarin alle opgaven staan uitgewerkt.

In bijgevoegd projectplan staan zeven locaties uitgewerkt waar nieuwe graven gerealiseerd kunnen worden. Ook is inzicht geboden in de extra werkzaamheden die noodzakelijk zijn om de uitbreiding mogelijk te maken. In het projectplan worden dit bijkomende opgaven genoemd. Het gaat dan bijvoorbeeld om een nieuw beheerdersonderkomen, het verleggen van de Goeman Borgesiusweg en het verplaatsen van kabels en leidingen. Door de begraafplaats uit te breiden met uitbreidingsopties 1 t/m 6 samen met een nieuw beheerdersonderkomen is de capaciteit voor de komende 15-20 jaar gewaarborgd. De financiering van deze uitbreiding komt uit de lopende begroting gecombineerd met een tariefsverhoging van de begraafrechten vanaf 2022.

Inleiding

Al sinds 1885 is de begraafplaats binnen onze gemeente in gebruik. Dit maakt het dat bijna iedere inwoner wel een bijzondere relatie heeft met deze plek. De capaciteit van de huidige begraafplaats staat echter al geruime tijd onder druk. Er moet binnen afzienbare tijd – vier tot zes jaar – extra capaciteit bij, anders is de begraafplaats voor particuliere graven vol.

De afgelopen jaren is onderzocht op welke wijze er op een duurzame en toekomstbestendige manier met dit vraagstuk dient te worden omgegaan. De complexiteit van het vraagstuk is aanleiding geweest voor verschillende onderzoeken, scenario's en plannen, waarvan de haalbaarheid en wenselijkheid nader is onderzocht.

Zo is vanaf 2015 voor het eerst gesproken over het vergroten van de capaciteit van de begraafplaats. Vanaf die tijd zijn er opties voor een tweede begraafplaats elders in Sliedrecht onderzocht op een locatie in de polder ten noorden van het spoor of de locatie waar de huidige Seats and Sofa's gevestigd is. Deze opties kenden grote nadelen zoals de noodzaak om gronden te verwerven, lange procedure- en realisatietijd en mogelijke bezwaren van inwoners door het verplaatsen van de begraafplaats buiten het centrum. Verder zijn ook de benodigde globale investeringskosten van een alternatieve locatie en de bijkomende exploitatiekosten voor het in bedrijf hebben van twee begraafplaatsen gedurende de komende 40 jaar argumenten geweest voor een nadrukkelijke voorkeur voor het oplossen van dit vraagstuk op de huidige locatie. Ook hebben er in 2017 maatschappelijke discussies, een inloopavond en een online poll plaatsgevonden over de haalbaarheid en wensen voor een tweede begraafplaats. Hier is destijds uitgekomen dat het merendeel van de inwoners van Sliedrecht de huidige locatie uitgebreid wil zien en weinig voelt voor een tweede locatie.

In de zomer van 2018 heeft adviesbureau KYBYS een behoefte- en capaciteitsonderzoek uitgevoerd. Dit heeft geleid tot hernieuwde inzichten in de benodigde extra capaciteit voor toekomstbestendigheid en hoe deze capaciteit op de huidige locatie gerealiseerd kan worden. Dit is mogelijk door een combinatie van inbreiding en uitbreiding en door het tijdig ruimen van bestaande graven en deze opnieuw uit te geven.

Op 12 februari 2019 heeft uw raad een onderzoekskrediet beschikbaar gesteld voor o.a. geotechnisch onderzoek en het nader onderzoeken en uitwerken van bijkomende opgaven zoals een nieuw beheerdersonderkomen. Dit heeft geleid tot verschillende inzichten qua oplossingsrichting en investeringskosten. Deze inzichten zijn uitgewerkt in een projectplan (zie bijlage)

In het projectplan staan de zeven fysieke locaties waar in de toekomst begraven kan worden, maar ook de bijkomende opgaven zoals een nieuw beheerdersonderkomen, het verleggen van de Goeman Borgesiusweg en het verplaatsen van kabels en leidingen zijn in het projectplan uitgewerkt. De beoogde oplossingsrichtingen zijn voorzien van een kostenraming.

Beoogd effect

Voldoende extra capaciteit creëren om aan de begraafbehoefte te kunnen blijven voldoen.

Argumenten

1.1 De gemeente Sliedrecht moet voor voldoende mogelijkheden tot begraven zorgen.

Zonder maatregelen is er tot ongeveer 2025 capaciteit om te begraven. Daarna is de begraafplaats voor particuliere graven vol. Met de realisatie van de zes inbreidingslocaties wordt de begraafplaats met 377 graven vergroot. Dit in combinatie met het tijdig ruimen van bestaande graven zorgt voor een belangrijke en grote stap voorwaarts in het toewerken naar een toekomstbestendige begraafplaats voor Sliedrecht. Tegelijkertijd verliezen we de uitbreidingslocatie aan de noordkant niet uit het oog. En zetten nu in op bepaalde

voorbereidingen maatregelen. Zodat we in de toekomst deze locatie gemakkelijker zouden kunnen ontwikkelen.

1.2 Het realiseren van de zes inbreidingslocaties is mogelijk binnen het huidige bestemmingsplan

De zes inbreidingslocaties bevinden zich allemaal binnen de contouren van de huidige begraafplaats. De realisatie van de inbreidingslocaties kan binnen het huidige bestemmingsplan plaatsvinden. Er hoeft dan ook geen bestemmingsplanprocedure te worden gevolgd.

2.1 Het beheerdersonderkomen wordt vernieuwd en er worden nieuwe voorzieningen aan toegevoegd

Op dit moment is er slechts een beperkt en gedateerd beheerdersonderkomen aanwezig. Vanuit de raad is de wens geuit om het huidige beheerdersonderkomen te vernieuwen en hieraan voorzieningen voor het publiek toe te voegen. De bestaande functie van het beheerdersonderkomen, zoals de werkplaats en stallingsruimte voor materieel, wordt vernieuwd en er worden publieksfuncties toegevoegd. Zoals een representatieve ruimte voor urnenoverdracht, een openbare toiletvoorziening en ruimte waar bezoekers van de begraafplaats even kunnen schuilen of rusten. De realisatie van een nieuw beheerdersonderkomen biedt een mooie gelegenheid om ook een deel van het voorplein een betere uitstraling te geven. Op die manier ontstaat er ook een betere verbinding met de hoofdingang van de begraafplaats.

2.2 Het huidige beheerdersonderkomen voldoet niet meer aan de Arbo-eisen

Het bestaande beheerdersonderkomen voldoet niet meer aan de Arbo eisen die gesteld worden in deze tijd. Doordat het vraagstuk van de begraafplaats, en daarmee ook het vraagstuk voor een nieuw onderkomen, al enige jaren speelt is er de laatste jaren geen groot onderhoud meer gepleegd. Ook is het huidige beheerdersonderkomen qua Arbo eisen niet met de tijd meegegroeid. De realisatie van een nieuw onderkomen kan hierin gelijk voorzien en biedt tevens een uitgelezen kans om een aantal duurzaamheidsmaatregelen vanaf de start als uitgangspunt te hanteren.

3.1 De huidige sterfteprognose geeft geen eenduidig beeld dat de ontwikkeling van locatie 7 nu noodzakelijk is.

Op basis van de huidige sterfteprognose is de ontwikkeling van locatie 7 op dit moment niet noodzakelijk. Tegelijkertijd kan al wel een aantal voorbereidende maatregelen getroffen worden om deze uitbreiding in de toekomst wel mogelijk te maken. Zoals bijvoorbeeld het recht doortrekken van de regionale snelfietsroute Tiendweg. Hiermee worden regionaal (snel)fiets- en autoverkeer van elkaar gescheiden, wat de verkeersveiligheid ten goede komt. Dit is ook los van de ontwikkeling van locatie 7 een wenselijke situatie.

4.1 Om de uitbreiding te kunnen realiseren is een investeringskrediet nodig

De hoogte van het krediet bedraagt € 5.402.357,- (incl. BTW). Dit bedrag is in totaal nodig om de uitbreidingslocaties 1 t/m 6 en een nieuw beheerdersonderkomen te kunnen realiseren. Daarnaast is in dit bedrag rekening gehouden met het ruimen van 200 graven op een bestaand veld om deze weer opnieuw uit te kunnen geven. En is eveneens rekening gehouden met het kunnen nemen van bepaalde voorbereidende maatregelen (zoals bestemmingsplan voorbereiden en het treffen van voorbereidingen voor het verleggen van de Tiendweg) om in de toekomst locatie 7 nog op te kunnen pakken. Doordat een 'begraafplaats' en alles wat daar bij hoort geen aanspraak kan maken op het BCF (BTW Compensatiefonds) zijn de investeringsgelden, zoals gevraagd, voor de uitbreiding van de begraafplaats inclusief 21% BTW. In hoofdstuk 8 wordt per deelopgave aangegeven wat de benodigde investeringskosten zijn, hierin zijn de bedragen exclusief BTW.

4.2 Het beschikbaar stellen een investeringskrediet is de bevoegdheid van de raad

5.1 Dit is een evenwichtige verdeling tussen directe lasten voor de inwoners en directe lasten voor de begroting van de gemeente

De raad heeft bij het vaststellen van de begroting van 2020 het besluit genomen alle tarieven in beginsel 100% kostendekkend te laten zijn. Het college vindt een dekking van de uitbreiding van de begraafplaats uitsluitend door middel van een stijging van de tarieven niet gepast gelet op de tariefstijging die al is ingezet bij de begroting van 2020. Daarom stellen wij voor om 50% van de kapitaallasten te dekking uit beschikbare middelen in de begroting en 50% te dekken door een verdere tariefstijging. Die extra tariefstijging boven de stijging van de tarieven die al is ingezet bij de begroting 2020 vinden wij echter nog steeds fors. Daarom zullen wij in de afweging van de besteding van de Enecogelden of bij de begroting 2021 bezien of wij hierover nog een nadere afweging kunnen maken.

5.1a In de stelpost Projecten zit nog voldoende ruimte

In de stelpost Projecten zit voldoende ruimte om een deel van de kapitaallasten te kunnen dekken. Voor de stelpost Projecten is structureel € 150.000,- opgenomen in de begroting, daarvan is nu nog circa 100.000,- beschikbaar. Voorgesteld wordt om in 2021 € 1.099,- in 2022 € 46.378,- in 2023, € 58.339 en in 2024 € 101.000 structureel te benutten voor de begraafplaats. Na 2026 nemen de kapitaallasten af, dan kunnen de stelposten weer deels hersteld worden. Omdat de meerjarenbegroting nu alleen zicht heeft t/m 2024 moeten de kapitaallasten structureel op het hoogste bedrag verwerkt worden. Verder dan 2024 kunnen we nu niet ramen. Pas bij de begroting 2022 zal de jaarschijf 2026 in beeld komen en dan nemen de kapitaallasten af.

5.1b In de stelpost Nieuw Beleid zit nog voldoende ruimte

In de stelpost Nieuw Beleid zit voldoende ruimte om een deel van de kapitaallasten te kunnen dekken. Voor de stelpost Nieuw Beleid is structureel € 100.000,- opgenomen in de begroting waarvan wordt nu voorgesteld om in 2022 € 46.378,- in 2023 € 58.339,- in 2024 en in € 68.397,- structureel ingaande 2024 te benutten voor de begraafplaats. Na 2026 nemen de kapitaallasten af, dan kunnen de stelposten weer deels hersteld worden. Omdat de meerjarenbegroting nu alleen zicht heeft t/m 2024 moeten de kapitaallasten structureel op het hoogste bedrag verwerkt worden. Verder dan 2024 kunnen we nu niet ramen. Pas bij de begroting 2022 zal de jaarschijf 2026 in beeld komen en dan nemen de kapitaallasten af.

Risico's

De risico's en beheersmaatregelen zijn beschreven in hoofdstuk 9 van het projectplan.

Kaderstellende en controlerende aspecten t.b.v. de gemeenteraad, uitgesplitst in:

- **Financiële kaders**

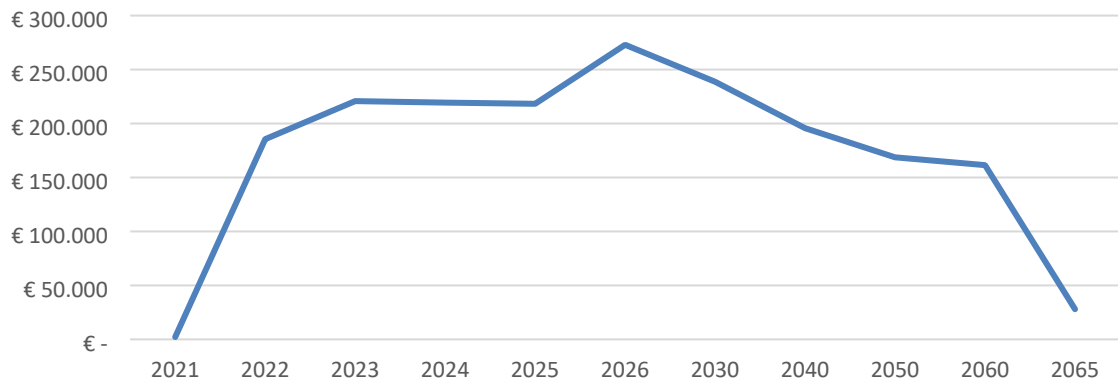
Het gevraagde investeringskrediet bedraagt € 5.402.357,- (incl. BTW).

Hiervoor worden de volgende zaken uitgevoerd:

- Realiseren ontwikkellocaties 1 t/m 6
- Ruimen oude graven op veld O/N/A rij A TM Z
- Realiseren nieuw beheerdersonderkomen
- Herinrichten van een deel van het voorplein in aansluiting op hoofdingang
- Aanplant nieuw volwassen groen
- Post voor afvoer van PFOA houdende grond
- Omgevingsvergunning nieuwe beheerdersonderkomen
- Communicatie & participatie
- Ambtelijke capaciteitsinzet gedurende vijf jaar
- VAT kosten en onvoorzien
- Inflatie (2% per jaar)

De realisatie van de inbreidingslocatie 1-6 en het nieuwe beheerdersonderkomen, incl. herinrichting voorplein wordt als één kredietaanvraag bij de gemeenteraad aangevraagd. Vervolgens werken we jaarlijks met sub-kredieten, die in de tijd te schuiven zijn mochten er zaken een jaar later pas tot uitvoering komen. Leidend is de afschrijftermijn en het uitvoeringsjaar.

Op basis van de sub-kredieten komen we tot de volgende kapitaallasten (zie onderstaande grafiek), het maximum wordt bereikt in 2026 (€ 272.935,- exclusief extra de vastgoedexploitatiekosten) als alle onderdelen uitgevoerd zijn. Daarna zit er een jaarlijkse afbouw in richting 2065.

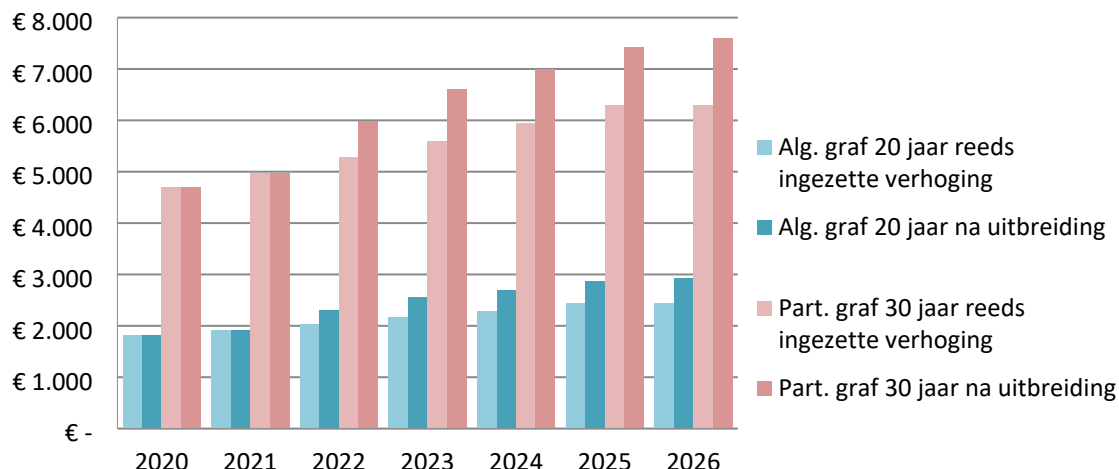
Figuur 1: Stijging in kapitaallasten

Kostendekkendheid van tarieven

We zijn in Sliedrecht bezig met een inhaalslag om naar 100% kostendekkendheid te gaan t.a.v. de grafrechten. Dat is dit jaar in gang gezet, waarmee er in 6 jaar tijd met 6% verhoging per jaar toe gerekend wordt naar 100% kostendekkendheid op basis van de huidige kosten.

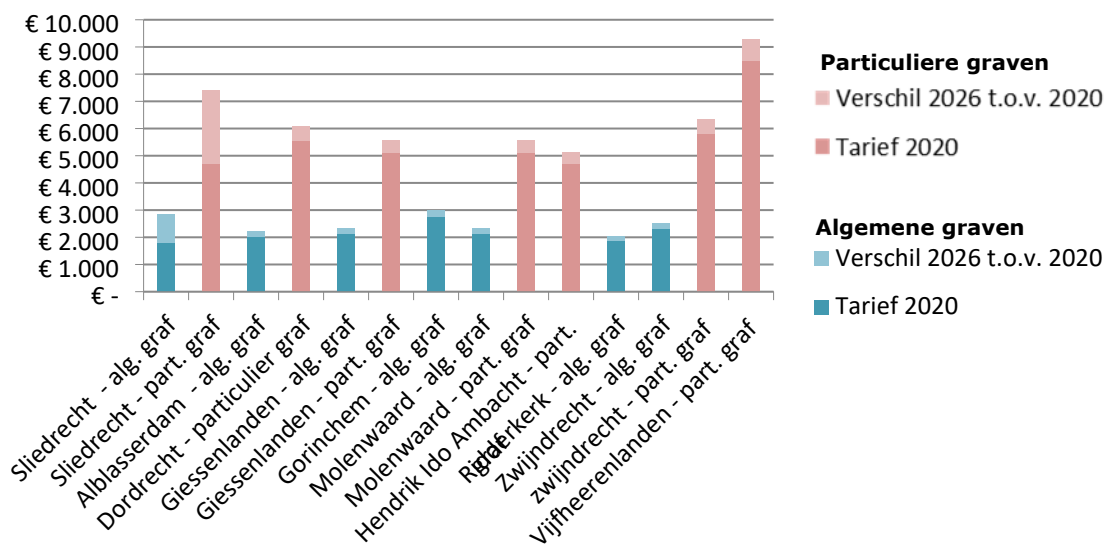
In Sliedrecht kost een algemeen graf voor 20 jaar nu € 1.814,- en een particulier graf voor 30 jaar € 4.697,- aan grafrechten. Beide bedragen zijn inclusief de afkoop van het onderhoud gedurende de looptijd. De reeds ingezette tariefstijging van 6% per jaar laat zien dat er vanaf 2026 € 2.434,- voor een algemeen graf voor 20 jaar en € 6.295,- voor een particulier graf voor 30 jaar betaald zal moeten worden. Ook hierbij inclusief de afkoop van het onderhoud.

Met dit voorstel wordt de helft van de kapitaallasten voor de uitbreiding van de begraafplaats gedekt door een extra tariefsverhoging van de grafrechten. Onderstaand diagram (figuur 2) geeft inzicht in de extra stijging voor de genoemde producten.

Figuur 2: extra tariefsverhoging afgezet tegen de reguliere 6% toename per jaar

Om een vergelijk te kunnen maken met de tarieven in de regiogemeenten is een beknopte benchmark uitgevoerd die inzichtelijk maakt wat de regiogemeenten aan tarieven hanteren voor hetzelfde 'product'. De huidige tarieven in de regio gemeenten zullen waarschijnlijk ook de komende zes jaar een inflatiecorrectie kennen en naar verwachting stijgen. Op basis van de Consumenten Prijs Index (CPI) van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) is voor de tarieven van de regiogemeenten een gemiddelde verhoging van 1,5% voor de komende zes jaar doorgevoerd. Onderstaande diagram toont een vergelijkend beeld met de regiogemeenten.

Figuur 3: Benchmark tariefstijgingen regiogemeenten in 2026

- **Wettelijke en Beleidskaders, eventueel inhoudelijke/ruimtelijke kaders**
Wet op de lijkbezorging
Omgevingswet
- **Tijdsplan, monitoring en evaluatie mb.t. voorgesteld raadsbesluit**
De uitvoering van de plannen duurt circa vijf jaar. Niet alle deellocaties hoeven tegelijkertijd gerealiseerd te worden. Daarbij moet het begraven tijdens de werkzaamheden op elk moment door kunnen gaan.

In 2020 starten we met de uitwerking van de bestektekeningen, een aanbestedingsprocedure voor een aannemer en een regionale architecten selectie voor het ontwerpen van het beheerdersonderkomen.

Communicatie

In het proces om te komen tot het projectplan zijn er drie informatiebijeenkomsten geweest met de direct omwonenden van de Stationsweg, dit omdat de impact van de uitbreidingsplannen aan de noordzijde voor deze bewoners het grootst is.

Na de besluitvormende vergadering zal een persbericht worden gepubliceerd.

In de specificering en uitvoering van de plannen zal continue afstemming worden gezocht met de direct omwonenden.

Vervolg

Na de besluitvormende raadsvergadering zal overgegaan worden tot uitwerking en uitvoering met o.a. een regionale architecten selectie voor het verder ontwerpen van het beheerdersonderkomen en een aanbesteding voor de aannemer om de begraafcapaciteit te realiseren.

Eerdere besluiten/behandeling raad

12 februari 2019: Raadsbesluit ter beschikking stelling voorbereidingskrediet voor nader onderzoek

24 januari 2017: Raadsbesluit naar een maatschappelijke discussie, locatieonderzoek en haalbaarheidsstudie voor een nieuwe begraafplaats

Burgemeester en wethouders van Sliedrecht,
De secretaris, De burgemeester,

N.H. Kuiper mca mcm D.R. van der Borg